ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 62.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 2-го Августа — 1835 — *Wilno. Piątek. 2-go Sierpnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20-го Іюля.

Въ Высочайшемъ Именномъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 25-й день Іюня, изображено:

„Наблюдая съ постояннымъ вниманіемъ за ходомъ народнаго образованія, и усматривая съ удовольствіемъ стремленіе всѣхъ состояній къ просвѣщенію, на истинныхъ здравыхъ началахъ основанному, Мы признаемъ за благо содѣйствовать сему порыву любезныхъ вѣрноподданныхъ Нашихъ всѣми зависящими отъ Насъ средствами.

Съ сею цѣлію и въ намѣреніи еще болѣе упрочить устройство публичныхъ заведеній, убѣдились Мы въ необходимости освободить Университеты Наши отъ управленія Гимназіями и Училищами Учебныхъ Округовъ, столь несовмѣстнаго съ умноженіемъ дѣятельности высшихъ учебныхъ заведеній, и учредить на сей конецъ новый порядокъ зависимости и отношеній, ближайшій къ существеннымъ пользамъ учебной части въ Имперіи.

Въ слѣдствіе сего, утвердивъ представленное Намъ Министромъ Народнаго Просвѣщенія Положеніе объ Учебныхъ Округахъ и штатъ управленія оными, Повелѣваемъ привести сіи узаконенія въ дѣйствіе, по предварительному соглашенію Министерства Народнаго Просвѣщенія съ Министерствомъ Финансовъ.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ учинить по сему надлежащее распоряженіе.“ *)

— Служащему въ Департаментѣ Министерства Юстиціи, Коллежскому Совѣтнику *Васильеву*, Высочайше повелѣно быть Юрисконсультомъ при Министрѣ Юстиціи.

— На основаніи Высочайше утвержденнаго въ 10 день Іюня Положенія о преобразованіи Департамента Военныхъ Поселеній Военнаго Министерства, Всемилостивѣйше повелѣно быть: бывшему Предсѣдателю Экономическаго Комитета Военныхъ Поселеній, Тайному Совѣтнику *Персидскому*, 4-го класса *Штауберту* и Статскому Совѣтнику *Стасову*, присутствующими Членами Общаго Присутствія сего Департамента; Инженеръ-Полковнику Князю *Вадбольскому*, Непремѣннымъ Членомъ Общаго Присутствія; Корпуса Инженеровъ Военныхъ Поселеній Генералъ-Маіору *Рербергу* и Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Самбурскому*, Вице-Директорами Департамента Военныхъ Поселеній.

— Указомъ Правительствующаго Сената 10-го Іюля, распубликовано признаніе Ѳеодора *Родоконаки*, Греческимъ Консуломъ въ Таганрогѣ, а Михаила *Фокіаноса*, Греческимъ Вице-Консуломъ въ Измаилѣ.

— Высочайшею Грамотою 24-го Іюня, Гофмаршалъ Двора Принца Фридриха Нидерландскаго, Баронъ *Иеуа*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 1-й степени.*

— Высочайшею Грамотою 24-го Іюня, Полковникъ Королевско-Прусской службы, Командиръ 2-й брига-

*) Сказанное Положеніе напечатано въ предыдущемъ 61 N-рѣ Литов. Вѣст.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 20 Lipca.

W Naywyższym Imiennym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi dnia 25 Czerwca, wyrażono:

„Uważając ze stateczną uwagą na bieg narodowego ukształcenia, i z zadowoleniem dostrzegając usilne dążenie wszystkich stanów do oświecenia, na prawdziwych zdrowych zasadach opartego, Uznajemy za dobrą dopomagać temu popędowi ukochanych wiernych poddanych Naszych wszelkiemi, zależącemi od Nas środkami.

Z celem tym i w zamiarze więcey jeszcze ustalić urządzenie publicznych zakładów, przekonaliśmy się o konieczney potrzebie uwolnić Uniwersytety Nasze od zarządu Gimnazyami i Szkołami Wydziałów Edukacyynych, tak niezgadzającego się z powiększeniem czynności wyższych uczących zakładów, i ustanowić na ten koniec nowy porządek zależności i stosunków, lepiey zbliżony do rzeczywistych pożytków edukacyyney części w Imperyum.

Na skutek tego, utwierdziwszy przedstawione Nam przez Ministra Narodowego Oświecenia Postanowienie o Szkolnych Okręgach i Etat zarządu niémi, Rozkazujemy przywieśdź te urządzenia do wykonania, po zniesieniu się poprzedniczém Ministeryum Narodowego Oświecenia z Ministeryum Skarbu.

Rządzący Senat nie zaniecha uczynić względem tego należytego rozporządzenia.“ *)

— Służącemu w Departamencie Ministeryum Sprawiedliwości, Radcy Kollegialnemu *Wasiljewu*, Naywyżey rozkazano bydź Juriskonsultem przy Ministrze Sprawiedliwości.

— Na osnowie Naywyżey utwierdzonego w dniu 10-m Czerwca Postanowienia o nowém urządzeniu Departamentu Osad Woyskowych Ministeryum Wojennegó, Naymiłościwiey rozkazano bydź: byłemu Prezydentowi Komitetu Ekonomicznego Osad Woyskowych, Radcy Taynemu *Persidskiemu*, 4tey klassy *Sztaubertowi* i Radcy Stanu *Stasowu*, zasiadającemi Członkami Ogólnego Zasiadania tego Departamentu: Półkownikowi Inżenjerów Xięciu *Wadbolskiemu*, Dożywotnim Członkiem Ogólnego zasiadania; Korpusu Inżenjerów Osad Woyskowych Jenerał-Majorowi *Rerbergowi* i Rzeczywistemu Radcy Stanu *Samburskiemu*, Wice-Dyrektorami Departamentu osad Woyskówych.

— Przez Ukaz Rządzącego Senatu pod 10 Lipca, ogłoszone zostało uznanie Teodora *Rodokanaki* Konsulem Greckim w Taganrogu, a Michała *Fökianosa* Wice-Konsulem Greckim w Izmaile.

— Przez Naywyższy Dyplomat 24-go Czerwca, Marszałek Dworu Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego, Baron *Yvoy*, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *S. Stanisława 1go stopnia.*

— Przez Naywyższy Dyplomat 24-go Czerwca, Królewsko-Pruskiey służby, Dowódzca 2-giey brygady

*) Postanowienie samo umieszczone jest w poprzedzającym Nrze 61 Kur. Lit.

ды Гвардейскаго Ландвера и Инспекторъ егерей и стрѣлковъ, *Нейманъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени.*

— Адъютанты Его Королевскаго Высочества Принца Фридриха Нидерландскаго, Полковникъ *Вальдкиркъ*, и Флота Капитанъ *Фанъ-денъ-Бошъ*, и состоящій при Его Высочествѣ Гусарскій Поручикъ Графъ *Гольцъ*, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Анны*, двое первыхъ *2-й*, а послѣдній *3-й степени*. (*С. Пг.*)

— Поспѣшаемъ сообщить читателямъ нашимъ порядокъ, въ коемъ происходило принятіе на суда войскъ назначенныхъ для ревіи при Калишѣ.

Отрядъ былъ собранъ въ Ораніенбаумѣ.—Государь Императоръ изволилъ прибыть къ оному утромъ въ 6 час. 10 м.

Войска, оный составляющія, были выстроены: 1-й полкъ (3 сводные баталіона пѣхоты Гвардейскаго и Гренадерскаго корпусовъ) въ дивизіонныхъ густыхъ колоннахъ, на пространствѣ между внутреннимъ ковшемъ Ораніенбаумскаго канала и рѣшеткою дворцоваго сада; а 2-й полкъ (Гренадерскій Его Величества Короля Прусскаго полкъ) въ общей полковой взводной колоннѣ справа, лицемъ къ ковшу, правымъ флангомъ примыкая къ первому полку.

По окончаніи бывшихъ на семъ мѣстѣ обѣдни и молебствія, первый полкъ двинулся для занятія своихъ мѣстъ вдоль по Ораніенбаумскому каналу отъ внутренняго до наружнаго ковша, въ 7 час. 15 м.

По окончаніи расчета для развода людей по судамъ и постановленія ружей въ козлы, скомандовано было: *смирно*, по первой сигнальной пушкѣ въ 7 час. 35 м.

Вслѣдъ за симъ, по второй сигнальной пушкѣ, баталіоны сѣли на гребныя суда; а по 3-му выстрѣлу отвалили для слѣдованія къ буксирующимъ пароходамъ, въ 7 час. 47 м.

По четвертой сигнальной пушкѣ съ парохода *Александрія*, всѣ буксирующіе пароходы двинулись съ Ораніенбаумскаго рейда въ 9 час. 30 м.

Находившееся на катерѣ Его Императорскаго Величества Лейбъ Гвардіи Преображенскаго полка знамя внесено на корабль *Императоръ ПЕТРЪ І-й* въ 10 час. 50 м.

Буксируемыя пароходомъ *Геркулесъ* гребныя суда, съ остальною частію сухопутныхъ войскъ слѣдующихъ на корабль *Императоръ ПЕТРЪ І-й*, пристали къ оному въ 11 часовъ.

Принятіе сихъ войскъ, состоящихъ изъ 565 человѣкъ, на корабль *Императоръ ПЕРТЪ І-й*, совершенно окончено къ 11 час. 10 м.

По мѣрѣ принятія на корабли войскъ первой половины Калишскаго отряда, пароходы отводили обратно въ Ораніенбаумъ гребныя суда, которыя были тамъ окончательно установлены въ каналѣ (по полудни) къ 1 час. 40 м.

Вторая половина амбаркируемаго отряда, Гренадерскій Короля Прусскаго полкъ, слѣдовалъ тому же порядку, и по третьей пушкѣ отвалилъ отъ берега въ 2 час. 12 мин.

Буксирующіе пароходы по четвертой пушкѣ тронулись въ 3 час. 30 м.

Знамена Короля Прусскаго полка, на катерѣ Его Императорскаго Величества внесены на корабль *Не-тронь-меня*, въ 4 час. 20 мин.

Весь отрядъ войскъ окончательно принятъ на эскадру къ 6 час. 20 мин.

По мѣрѣ посаженія сихъ войскъ, корабли и фрегаты снимались съ якоря, при перемѣнномъ маловѣтріи, и окончательно вышли съ Кронштатскаго рейда при южномъ бомбрамсельномъ вѣтрѣ къ 11 час. 30 мин.

Государь Императоръ изволилъ прибыть въ Петергофъ ночью въ 12 час. 45 м. (*Р. И.*)

Слуцкъ, 10-го Іюля.

23-го Іюня, открыто въ семъ городѣ *Женское Училище*, подъ вѣдѣніемъ Попечительнаго Комитета о бѣдныхъ и надзоромъ Сословія Марьявитокъ, на содержаніе коего назначено 4,200 рублей серебромъ капитала. Правила, коими оное руководствоваться долженствуетъ, утверждены Совѣтомъ Императорскаго Человѣколюбиваго Общества отъ 31-го Мая, въ коихъ § 43 предписывается: „Вѣдомость объ открытіи сего „полезнаго заведенія помѣстить въ Литовскомъ Вѣ„стникѣ, и пригласить тѣмъ къ принятію участія По„четныхъ Друзей Человѣчества въ семъ похваль„номъ, и общественному благу угодномъ подвигѣ.“

Одесса, 5-го Іюля.

Государь Императоръ Высочайше утвердить соизволилъ Положеніе Комитета Гг. Министровъ, по-

Landweru Gwardyi i Inspektor jegerów i strzelców *Neumann*, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *S. Stanisława 2-go stopnia.*

— Adjutanci Jego Królewskiey Wysokości Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego, Półkownik *Waldkirk* i Kapitan floty *van den Bosch*, oraz zostający przy Jego Wysokości Porucznik Huzarów Hrabia *Holtz*, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami orderu *S. Anny*, dway pierwsi *2-go*, a ostatni *3-go stopnia*. (*P. P.*)

Śpieszymy udzielić Czytelnikom naszym o porządku, w jakim odbywało się weyście na okręty woysk, przeznaczonych na rewią pod Kaliszem.

Oddział zebrany był w Oranienbaum. — Cesarz Jegomość raczył do niego przybydź zrana o godzinie 6 minucie 10.

Woyska, składające go były uszykowane: 1szy półk (3 połączone bataliony piechoty Korpusu Gwardyi i Grenadyerów) w dywizionowych ściśnionych kolumnach, na przestrzeni między wewnętrznym koszem Oranienbaumskiego kanału i kratą pałacowego ogrodu, a 2-gi półk (Grenadyerski Nayjaśnieyszego Króla Pruskiego) w ogólney półkowey plutonowey kolumnie prawego skrzydła, twarzą do kosza, prawém skrzydłem przytykając do pierwszego półku.

Po ukończeniu odprawionych na tém mieyscu modłów, pierwszy półk ruszył dla zajęcia mieysc swoich wzdłuż Oranienbaumskiego kanału od wewnętrznego do zewnętrznego kosza, o godzinie 7 min. 15.

Po ukończeniu obliczenia, dla rozprowadzenia ludzi na okręty i postanowienia broni w koziołki, zakomenderowano: *spokoynie*, za pierwszym sygnałem działowym, o godzinie 7 m. 35.

Tuż potém, po drugim sygnale działowym, bataliony siadły na statki wiosłowe: a za 3cim wystrzałem odbiły dla płynienia do ciągnących statków parowych, o godzinie 7 min. 47.

Za czwartym sygnałem działowym ze statku parowego *Alexandria*, wszystkie ciągnące statki parowe ruszyły z Oranienbaumskiey przystani, o godzinie 9tey minucie 30.

Znaydującą się na kutrze Jego Cesarskiey Mości Gwardyi półku Preobrażenskiego chorągiew, przyniesiono na okręt *Cesarz PIOTR Iszy* o godzinie 10tey minucie 50.

Ciągnione przez statek parowy, *Herkules*, statki wiosłowe, z resztą woysk lądowych, idących na okręt *Cesarz PIOTR Iszy*, przybyły do niego, o godz. 11.

Przyjęcie tych woysk, złożonych z 565 ludzi na okręt *Cesarz PIOTR Iszy*, zupełnie skończono do godziny 11tey minuty 10.

W miarę przyjęcia na okręty woysk pierwszey połowy Kaliskiego Oddziału, parochody odprowadzały napowrót do Oranienbaumu statki wiosłowe, które były tam ostatecznie ustawione na kanale (po południu) o godzinie 1szey minucie 40.

Druga połowa siadającego na okręty Oddziału, Grenadyerski półk Króla Pruskiego, postępował tymże porządkiem, i po trzeciem wystrzale działowym odbił od brzegu o godzinie 2giey minucie 12.

Ciągnące parochody za czwartym wystrzałem działowym ruszyły o godzinie 3ciey minucie 30.

Chorągwie półku Króla Pruskiego na kutrze Jego Cesarskiey Mości wniesione na okręt *Nie tykay mię*, o godzinie 4tey minucie 20.

Cały oddział woysk ostatecznie przyjęty na eskadrę o godzinie 6tey minucie 20.

W miarę siadania tych woysk, okręty i fregaty podnosiły kotwice, przy małym wietrze przemieniającym się, i ostatecznie wyszły z Kronsztadskiey przystani z południowym wiatrem o godz. 11 min. 30.

Cesarz Jegomość raczył przybydź do Peterhoffu (w nocy) o godzinie 12tey min. 45. (*R. I.*)

Słuck, 10 Lipca.

Dnia 23 Czerwca, odkryta została w tém mieście *Szkoła Żeńska*, pod wiedzą Komitetu Opieki ubogich i dozorem WW. Maryawitek, na które fundusz naznaczono 4,200 rub. srebr. kapitału. Prawidła, któremi się ma ta Szkoła rządzić, są potwierdzone przez Radę Cesarskiego Człekolubnego Towarzystwa 31 Maja, w których się § 43 przepisuje: „Uwiadomienie o odkryciu „tego użytecznego zakładu pomieścić w Kuryerze Litew„skim, a przez to zaprosić do uczęstnictwa zacnych Przy„jaciół ludzkości, w tym czcigodnym i dla dobra powsze„chnego służącym zawodzie.“

Odessa, dnia 5 Lipca.

Cesarz Jegomość Naywyżey potwierdzić raczył Postanowienie Komitetu PP. Ministrów, nastałe na przed-

слѣдовавшее по представленію главнаго Начальства Бессарабской Области, о награжденіи Измаильскаго купца *Радовича* золотою медалью на Аннинской лентѣ, для ношенія на шеѣ, за поимку разбойника Тобултока. (*Од. В.*)

Астрахань, 22-го Іюня.

Извѣстно, что немаловажную вѣтвь промышлености Астраханскихъ жителей составляетъ мореходство. Сей промыселъ годъ отъ года возрастаетъ и усовершается. Въ Маѣ мѣсяцѣ нынѣшняго года здѣсь спущены вновь выстроенныя два мореходныя суда, замѣчательныя по своей величинѣ *). Одно принадлежитъ Астраханскому 1-й гильдіи купцу *Миръ Абуталибъ Миръ Багирову*, бригъ *Ашимъ*, въ 248¼ ластовъ; другое 3-й гильдіи купцу *Кафтанникову*, судно *Святый Архангелъ Михаилъ*, въ 236 ласт. Построеніе перваго обошлось въ 50,000 руб., другаго въ 40,000 руб. Бригъ *Ашимъ*, получивъ грузъ казеннаго провіанта и военныхъ снарядовъ, отправился уже въ Бурную крѣпость. Это судно находится подъ управленіемъ отставнаго Подпоручика штурмановъ *Лакина*, опытнаго мореходца.— 2-й гильдіи купецъ *Хлѣбниковъ* также приготовляетъ къ спуску вновь выстроенное имъ судно *Четыре Евангелиста*, мало уступающее въ величинѣ двумъ первымъ. (*К. Г.*)

Кишиневъ, 28-го Іюня.

Такого лѣта какъ нынѣшнее, давно здѣсь не было: цѣлый Май мѣсяцъ была засуха и въ окрестностяхъ Кишинева все сгорѣло отъ жаровъ. Въ Іюнѣ мѣсяцѣ пошли сильные дожди, но съ сильнымъ громомъ, молніею и градомъ, продолжавшіеся почти всякій день до 18 числа. Хотя всѣ окрестности вновь зазеленѣли, однако отъ граду и дождя очень потерпѣли во многихъ мѣстахъ виноградные сады и огороды, а вчера въ 4 часа пополудни, съ Сѣверо-запада поднялся ужасный вихрь такъ, что сдѣлалось темно; онъ сломилъ множество деревьевъ въ садахъ, снесъ съ нѣкоторыхъ строеній крыши; потомъ ударилъ громъ и пошелъ крупный градъ, который во многихъ домахъ выбилъ окна. Буря сія кончилась проливнымъ дождемъ въ 5-ть часовъ и погода сдѣлалась прохладнѣе. (*Спб. В.*)

Иркутскъ, 8-го Іюня.

2-го числа сего мѣсяца, въ Иркутскѣ чувствуемо было землетрясеніе. Первый ударъ послѣдовалъ по утру въ половинѣ 8-го часа; второй спустя нѣсколько секундъ; третій, весьма слабый, въ началѣ 9-го часа вечера. Всѣ сіи потрясенія не сопровождались подземнымъ звукомъ, который слышенъ бываетъ во время сильныхъ землетрясеній. (*А. В.*)

Варшава, 3-го Августа.

Отряды 12-ти полковъ Императорской Гвардейской Кавалеріи, послѣ 2-дневнаго роздыха въ Варшавѣ, третьяго дня въ 10-ть часовъ по утру церемоніальнымъ маршемъ прошли на Саксонской площади предъ Его Свѣтлостію Фельдмаршаломъ Княземъ Варшавскимъ. Сія площадь равно и всѣ улицы, которыми проходило сіе отборное войско, наполнены были жителями здѣшняго города. Долгіе переходы нимало не привели его въ изнуреніе. Грудь каждаго почти воина украшена знаками храбрости. Весь сей отрядъ, вчера отправился въ Калишъ. (*G. C.*)

5-го Августа.

Генералъ-Штабъ-Докторъ, Тайный Совѣтникъ, Баронъ *Вилье*, прибылъ изъ Петербурга въ Варшаву, слѣдуя въ Калишъ, куда уже чрезъ нашъ городъ проѣзжаютъ придворные и экипажи. Дорога и почты такъ учреждены, что въ продолженіи 48 часовъ можно совершить путь изъ Калиша въ Варшаву и обратно, пробывъ при томъ въ Варшавѣ не менѣе 12 часовъ. (*D. P.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 15-го Іюля.

Сего числа Аугсбургская газета, Algemeine Zeitung, сообщаетъ слѣдующую статью: „Мѣстныя новости, сколь ни занимательны, все однакожъ недостаточны къ удовлетворенію любопытства публики и охлажденію того рвенія, какое въ ней возбуждаютъ чужія дѣла. Просвѣщенную публику занимаютъ нынѣ три предмѣта, а именно: Испанскія дѣла, приступленіе Бадена къ таможенному союзу и чугунные дороги. Смерть Сумалакаррегви произвела здѣсь большое впечатлѣніе.“

21-го Іюля.

Большія приготовленія гвардейскаго отряда,

*) Въ прошедшемъ 1834 году самое большое судно, плававшее по Каспійскому морю, было въ 211 ластовъ.

stawienie Główney Zwierzchności Obwodu Bessarabskiego, o nagrodzeniu Izmailskiego kupca *Radowicza* złotym medalem na wstędze orderu Św. Anny, dla noszenia na szyi, za poymanie rozboynika Tobułtoka. (*G. O.*)

Astrachań, dnia 22 Czerwca.

Wiadomo, że nie małey wagi gałąź przemysłu mieszkańców Astrachańskich stanowi żegluga morska. Przemysł ten rok za rokiem wzrasta i udoskonala się. W Maju roku teraźnieyszego spuszczone zostały nowo tu zbudowane dwa morskie statki, wielkością swą *) ściągające uwagę. Jeden, należy do Astrachańskiego pierwszey gildy kupca *Mir Abutalib Mir Bahirowa*, bryg *Aszym*, 248¼ łasztów podeymujący; drugi, 3ciey gildy kupca *Kaftannikowa*, statek *Swięty Michał Archanioł*, 236 łasztów. Zbudowanie pierwszego, kosztowało 50,000 rubli, drugiego, 40,000 rubli. Bryg *Aszym*, wziąwszy ładunek skarbowego prowiantu, wyszedł już do twierdzy *Burnoj*. Statek ten jest pod kierunkiem odstawnego Podporucznika szturmanów *Łakina*, doświadczonego żeglarza.—2giey gildy kupiec *Chlebnikow*, przygotowuje także do spuszczenia nowo-zbudowany przez niego statek *Czterech-Ewangelistów* mało ustępujący w wielkości dwóm pierwszym. (*G. H.*)

Kiszeniew, 28 Czerwca.

Podobnego lata, jakiém jest teraznieysze, oddawna tu nie było: przez cały May panowała susza, i w okolicach Kiszeniewa wszystko się popaliło od upałów. W Czerwcu zaczęły padać wielkie deszcze z mocnym grzmotem, błyskawicą i gradem, codzień prawie trwające aż do dnia 18 go. Chociaż wszystkie okolice nanowo zazieleniały, jednakże od gradu i deszczu, w wielu mieyscach, zostały bardzo uszkodzone winnice i ogrody, a wczora o godzinie 4tey z południa, z północo-zachodu, powstał tak straszny wicher, że się ciemno zrobiło; połamał mnóztwo drzew w ogrodach, z niektórych budowli pozrywał dachy; potém uderzył piorun i zaczął padać buyny grad, który w wielu domach szyby potłukł. Burzę tę zakończył deszcz ulewny o godzinie 5tey i powietrze zrobiło się chłodnieysze. (*G.S.P.*)

Irkutsk 8 Czerwca.

Dnia 2. t. m., w Irkutsku dało się uczuć trzęsienie ziemi. Pierwsze wstrząśnienie nastało zrana o pół do 8mey; drugie w kilka sekund; trzecie, bardzo słabe, na początku godziny 9-tey wieczorem. Wszystkim tym wstrząśnieniom nie towarzyszył huk podziemny, który słyszany bywa w czasie mocnych trzęsień ziemi. (*G. A.*)

Warszawa, dnia 3 Sierpnia.

Oddziały 12stu półków wszelkiey broni Cesarskiey Gwardyi konney, po 2-dniowym spoczynku w Warszawie, zawczora o godzinie 10tey przed południem defilowały na Saskim-Dziedzińcu przed JO. Feldmarszałkiem Xięciem Warszawskim. Tak tenże dziedziniec, jako też wszystkie ulice, któremi to wyborowe woysko przechodziło, zapełnione były mieszkańcami tuteyszey stolicy. Długa podróż nie okazuje znaku znużenia. Pierś prawie każdego z tych wojowników zdobią godła męztwa. Cały ten oddział wczora udał się do Kalisza. (*G. C.*)

Dnia 5.

Jeneralny Sztabs-Doktor, Tayny Radca, Baron *Wilie*, przybył z Petersburga do Warszawy, udając się do Kalisza, dokąd już przez nasze miasto przejeżdżają dworscy i ekwipaże. Droga i poczty tak są urządzone, że w ciągu 48 godzin, można z Kalisza do Warszawy i na powrót odbydź podróż, zabawiwszy w Warszawie godzin naymniey 12. (*Dz. P.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, dnia 15 Lipca.

Pod tą datą, daje Auszpurska gazeta *Allgemeine Zeitung*, następujący artykuł: „Nasze mieyscowe nowiny, jakkólwiek zaymujące, nie są przecież dostatecznemi do zaspokojenia ciekawości publiczney i ostudzenia tego zajęcia, jakie w niey obce sprawy obudzają. Oświeconą publiczność zaymują szczególniey trzy przedmioty, to jest: sprawa Hiszpanii, przystąpienie Badenu do związku celnego, i koleje żelazne. Śmierć *Zumala-Carreguy*, sprawiła tu mocne wrażenie.“

Dnia 21.

Wielkie przysposobienia oddziału Gwardyi, ma-

*) W roku zeszłym 1834 naywiększy statek, pływający po morzu Kaspiyskiém, podeymował 211 łasztów.

назначеннаго въ Калишъ, безпрерывно продолжаются и сiи войска ежедневно на ученьи; на сихъ днях они пойдутъ въ Потсдамъ, гдѣ составятъ бригаду и произведутъ маневры, для окончательнаго усовершенствованiя. Конница упражняется наиболѣе въ маневрахъ, для Прусской Армiи совершенно новыхъ. Путешественники, прiѣзжающiе изъ Калиша, не могутъ выразить, съ какимъ тщанiемъ украшается сей городъ старанiемъ Россiйскаго Правительства, для принятiя Высочайшихъ Гостей въ большомъ числѣ, туда ожидаемыхъ. Англiйскiе Агенты такъ же прибыли, для найма домовъ многимъ богатымъ и знатнѣйшимъ Англичанамъ и Англiйскимъ Офицерамъ.

25-го Iюля.

Изъ Данцига получены слѣдующiя извѣстiя: „Нижнiя залы здѣшняго прежняго арсенала, приготовляютъ для угощенiя ожидаемой сюда Россiйской Гвардiи; кухня устроивается на ближнемъ валѣ. Пароходъ, ходящiй обыкновенно между Любекомъ и Петербугомъ, вскорѣ прибудетъ сюда съ 30 лошадьми, принадлежащими Его Величеству Императору Всероссiйскому, съ которыми онъ плыветъ прямо изъ Петербурга. Императорскiе экипажи везутъ сухимъ путемъ на 80 почтовыхъ лошадяхъ. Изъ ожиданныхъ сюда Августѣйшихъ Гостей Е. Свѣтлость Владѣтельный Герцогъ *Нассаускiй* будетъ квартировать у купца *Манкевича* на Лангартенѣ, а Е. К. Высочество Герцогъ *Фридрикъ* Нидерландскiй у Нидерландскаго Консула."

31-го Iюля.

Недавно начата постройка обширныхъ зданiй, назначенныхъ для новаго пороховаго завода. По окончанiи оныхъ перенесены будутъ въ предѣлы сего укрѣпленiя заводъ изъ Берлина, Королевскiй литейный домъ, и прочiя заведенiя, находящiяся съ симъ въ связи.

— Съ нѣкотораго времени Силезiя представляетъ зрѣлище ужасныхъ пожаровъ, возбуждающихъ вниманiе Полицiи. Она успѣла открыть шайку молодыхъ зажигателей, которые посажены подъ стражу въ Франкейштейнѣ. Они признались въ 7-ми зажигательствахъ, изъ коихъ одно истребило 10 дворовъ, одинъ флигель и восемь другихъ домовъ. Письмо, написанное однимъ изъ сихъ преступниковъ и положенное вмѣстѣ съ зажигательными веществами было причиною открытiя оныхъ; оно было слѣдующаго содержанiя: „7-го ч. Марта 1835 г. мы истребили 11-ть сараевъ." По пересмотрѣ рукописей, въ сохраненныхъ въ училищныхъ книгахъ, сличивъ оныя съ найденнымъ письмомъ, узнали преступника.

1-го Августа.

По извѣстiю, полученному телеграфическимъ путемъ изъ Сарбрика чрезъ Кобленцъ, и подтвержденному тоюжъ дорогою изъ Страсбурга, во время маневровъ, происходившихъ 28-го ч. въ Парижѣ, разрывомъ машины, такъ называемой Адской, ранена подъ Королемъ лошадь. Маршалъ *Мортье* и нѣсколько нацiональныхъ гвардейцевъ сдѣлались жертвою сего взрыва, а такъ же убито или ранено нѣсколько Генераловъ и Адъютантовъ; изъ Принцевъ находившихся съ Королемъ ни одинъ не потерпѣлъ вреда.— Послѣ сего происшествiя весь народъ принялъ Короля съ восклицанiями: „Да здравствуетъ Король!" и противу сего злодѣянiя общее обнаружилъ негодованiе.

Данцигъ, 25-го Iюля.

Россiйскiй фрегатъ *Паллада*, около недѣли крейсировавшiй по Балтiйскому морю, 27-го ч, опять остановился въ здѣшней пристани.

— Квартиры Россiйскому войску опредѣлены на самыхъ главнѣйшихъ улицахъ, вообще по 4 солдата или по 1 Офицеру съ денщикомъ на домъ. Не только въ предѣлахъ давняго городскаго арсенала, но и въ манежѣ, неподалеку отъ валовъ, будетъ приготовлено угощенiе для Русскихъ воиновъ; въ арсеналѣ, простирающемся въ длину 140, а въ ширину 120 футовъ, удобно можетъ помѣститься 150 чел.— Пароходъ, постоянно ходящiй между Либекомъ и Петербургомъ, приплыветъ въ Данцигъ и высадитъ 30 лошадей, принадлежащихъ къ экипажу Его Императорскаго Величества, прямо присланныхъ изъ Петербурга.

30-го Iюля.

Здѣшнiй Комендантъ 24-го ч. с. м., давалъ обѣдъ Офицерамъ Россiйскаго фрегата *Паллада*, послѣ возвращенiя онаго изъ Балтiйскаго моря въ Данцигскую пристань. При возглашенiи тоста за здравiе Государя Императора Всероссiйскаго съ стѣнъ Вейксельминдской крѣпости учинено 23 пушечные выстрѣла. Россiйскаго войска ожидаютъ 2-го Августа; между тѣмъ нѣсколько дней отправлены уже въ море здѣшнiе лоцмана, кои въ предназначенныхъ имъ мѣстахъ останутся до прибытiя транспорта. (*G. C.*)

---

jącey się udadź do Kalisza, trwają ciągle i woyska te ćwiczą się codziennie wyłącznie w tym celu: w tych dniach udadzą się do Potsdamu, gdzie utworzą brygadę i odbędą ćwiczenia, uzupełniające ich instrukcyą. Jazda ćwiczy się głównie w obrótach wcale nowych dla armii pruskiey. Podróżni, przybywający z Kalisza, nie mogą dosyć wypowiedzieć, z jaką troskliwością to miasto jest przyozdabiane ze strony Rządu Rossyyskiego dla przyjęcia Naywyższych Gości, spodziewanych tam w tak wielkiey liczbie. Ajenci Angielscy przybyli także, w celu najęcia pomieszkań dla wielu bogatych i znakomitych Anglików i Oficerów Angielskich.

Dnia 25.

Z Gdańska odebrano następujące wiadomości: „Dolne sale tuteyszey dawney zbrojowni przysposabiają się na danie w nich uczty dla oczekiwaney tu Gwardyi Rossyyskiey; kuchnia wystawia się na przyległym wale. Statek parowy, odbywający zwykłą żeglugę między Lubeką i Petersburgiem, przybędzie tu wkrótce ze 30tą końmi, należącemi do Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, z któremi płynie prosto z Petersburga. Powozy Cesarskie prowadzą się lądem przez 80 koni pocztowych. Ze spodziewanych tu Naywyższych Gości, JO. Xiążę Panujący *Nassauski*, mieszkać będzie u kupca *Mankiewicza* na Langgarten, a J. K. Wysokość Xiążę Niderlandzki *Fryderyk* u Konsula Niderlandzkiego."

Dnia 31.

Niedawno rozpoczęto budowę ogromnych gmachów, przeznaczonych na nową fabrykę prochu. Po ich ukończeniu przeniosą w obręb tey warowni fabrykę z Berlina, ludwisarnię królewską, i inne zakłady, mające z tém związek.

— Szlązk od niejakiego czasu jest widownią okropnych pożarów, które wzbudzają uwagę policyi. Udało się jey odkryć bandę młodych podpalaczy, którzy w Frankenstein w więzieniu osadzeni zostali. Przyznali się do siedmiu podpaleń, z których jedno obróciło w perzynę 10 dworów, jednę officynę i ośm innych domów. Bilet napisany przez jednego z młodych zbrodniarzy i podłożony razem z materyałami, mającemi rozniecić ogień, posłużył do ich wykrycia: był on w tych wyrazach: „Dnia 7go Marca 1835 zniszczyliśmy jedynaście stodoł." Po przeyrzeniu skryptów, zachowywanych w księgach szkolnych i porównaniu ich ze znalezionym biletem, poznano zbrodniarza.

Dnia 1 Sierpnia.

Podług wiadomości otrzymaney drogą telegraficzną z Saarbrück przez Koblentz, a potwierdzoney tąż samą drogą ze Strażburga, raniono w Paryżu podczas rewii na dniu 28 odbytey, konia pod Królem, przez pęknięcie machiny, zwaney piekielną. Marszałek *Mortier* i kilkunastu gwardyaków narodowych zostali zabici, utraciło podobnież życie lub było ranionych kilku Jenerałów i Adjutantów; z Królewiców, towarzyszących Królowi, żaden nie został uszkodzony.— Po tém wydarzeniu, cała ludność powitała Króla okrzykiem: „Niech żyje Król!" i powszechną przeciwko tey zbrodni wynurzyła niechęć.

Gdańsk, dnia 25 Lipca.

Fregata Rossyyska, *Pallas*, ktora blizko tygodnia krążyła na morzu Baltyckiém, stanęła znowu dnia 27 w tuteyszey przystani.

— Na kwatery dla woyska Rossyyskiego, przeznaczono głównieysze ulice, w ogólności po 4ch żołnierzy na dom, lub po 1 Oficerze z jednym służącym. Nie tylko w obrębie dawnego arsenału mieyskiego, ale i w ujeżdżalni, niedaleko wałów położoney, będą przygotowane uczty dla wojowników Rossyyskich; w arsenale, który jest około 140 stóp długi, a 120 stóp széroki, może się pomieścić wygodnie naymniey 150 ludzi. — Statek parowy, odbywający regularną żeglugę między Lubeką a Petersburgiem, zawinie do Gdańska i wysadzi na ląd 30 koni, do ekwipażu Nayjaśnieyszego Cesarza należących, które prosto z Petersburga przypłyną.

Dnia 30.

Tuteyszy Kommendant dawał na dniu 24 b. m. obiad dla Oficerów fregaty Rossyyskiey *Pallas* po jey powrócie z morza Baltyckiego do Gdańskiey przystani. Gdy spełniono toast za zdrowie Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, wystrzelono 23 razy na wałach twierdzy Weichselmünde. Woysko Rossyyskie spodziewane jest w dniu 2go Sierpnia: tymczasem wysłano na morze już od dni kilku tuteyszych rotmanów, którzy pozostaną na wskazanych im stanowiskach, aż do przybycia transportu. (*G. C.*)

Австрія.

Вѣна, 21-го Іюля.

Членовъ Императорской Фамиліи, которые поѣдутъ въ Калишъ, будетъ сопровождать многочисленная свита, состоящая изъ Генераловъ и Штабъ-Офицеровъ Императорскаго войска.

— Письма изъ Бѣлграда увѣдомляютъ, что Турецкій Посланникъ *Ферикъ-Агмедъ-Паша*, выдержавъ 10-дневный карантинъ въ Землинѣ, оставилъ уже оный 19-го числа. Его вскорѣ ожидаютъ въ Вѣну, куда уже и присланы къ нѣкоторымъ банкирскимъ домамъ отъ него вѣрительныя письма.

— Е. К. Высочество *Максимиліанъ*, Наслѣдный Баварскій Принцъ, 8-го ч. с. м., оставилъ уже воды въ Парадѣ и послѣ 6-недѣльнаго тамъ пребыванія, отправился въ дальнѣйшій путь по Венгріи, въ сопровожденіи Камергера Барона *Орги*. (*G. C.*)

23-го Іюля.

Напослѣдокъ мы получили точнѣе извѣстія о времени, въ которомъ происходить будетъ Конгресъ въ Теплицѣ. Онъ начнется 20-го Августа и кромѣ трехъ Государей: Всероссійскаго, Австрійскаго и Прусскаго, прибудутъ туда еще и другіе Короли. Утверждаютъ навѣрное, что для совѣщаній съ Министрами допущены будутъ: Уполномоченный *Донъ-Карлоса* и Уполномоченный Королевы *Кристины*.

24-го Іюля. (*D. P.*)

На нашей биржѣ безпрерывно существуетъ неподвижность, а особливо въ дѣлахъ, касающихся Государственныхъ ассигнацій. Вчера на биржѣ, которую во 2-мъ часу запираютъ, за полчаса до того не было уже ни одного человѣка, что весьма рѣдко случалось.— Отъѣздъ Принцевъ *Франца, Карла* и *Іоана* въ Калишъ, назначенъ къ 8-у числу Августа. Эрцгерцоги Эстскаго Дома по болѣзни, не поѣдутъ за Августѣйшими своими родственниками. (*G. C.*)

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 31-го Іюля.

„Сегоднешніе номера здѣшнихъ газетъ, сообщаютъ телеграфическую депешу о происшествіи, случившемся 28-го Іюля въ Парижѣ; содержаніе коей слѣдующее:

„Парижъ 28-го Іюля въ 2-мъ часу послѣ полудня.

„Сегодня по утру, во время большаго смотра войскъ, сдѣлано покушеніе къ ужасному злодѣянію. Король остался безвреденъ, хотя лошадь подъ нимъ ранена. Маршалъ *Мортье* убитъ, а такъ же много Генераловъ, Адъютантовъ и Національныхъ гвардейцевъ убиты или ранены. Сіе злоумышленіе совершено употребленіемъ такъ называемой Адской машины, которую выброшено чрезъ окно. Весь народъ бросился къ Королю и сердечными восклицаніями сопровождалъ его до самой Канцеляріи. Парижъ спокоенъ, но въ большомъ негодованіи." *) (*A. P. S. Z.*)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 21-го Іюля.

Въ Пятницу при Вульвичѣ, Король будетъ находиться на маневрахъ войска 2,000 чел., къ чему большіе дѣлаются приготовленія.

— Мѵропомазаніе Принцессы *Викторіи*, а вмѣстѣ и Принца *Георгія* Кембриджскаго, 30-го ч. с. м., совершено будетъ въ присутствіи Ихъ Величествъ.

— Газета *Morning Chronicle* прежде другихъ увѣдомила о свиданіи, которое Князь *Веллингтонъ* имѣлъ съ Королемъ въ Виндзорѣ.

24-го Іюля.

Третьяго дня представлялся Королю Капитанъ Датской службы *Чернингъ*. Сегодня на долинахъ при Вульвичѣ въ присутствіи Короля, учинены были объявленные артиллерійскіе маневры. (*A. P. S. Z.*)

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Лиссабона отъ 10-го с. м., Королева Д. *Марія*, соизволила на предложенія Англійскаго Кабинета, въ отношеніи вторичнаго ея замужества; вообще полагали, что выборъ падетъ на молодаго Принца *Максимиліана* Лейхтенбергскаго.

— Вчера на пароходѣ опять отплылъ новый отрядъ волонтеровъ въ Испанію, состоящій изъ 450 чел.; командуетъ онымъ Маіоръ *Эллисъ*. Завтра отправится другій отрядъ изъ 350 чел.

— Императорско-Австрійскій Посланникъ, Князь *Эстерази*, отложилъ свою поѣздку на твердую землю, до отсрочки Парламента.

— Чрезъ Новый-Орлеанъ изъ Южной Америки, изъ *Ст. Филиппъ* отъ 13-го Мая увѣдомляютъ: „*Сантана* избранъ Диктаторомъ, и вѣроятно вскорѣ онъ оглашенъ будетъ Императоромъ или Покровителемъ.

*) Говорятъ, что сегодня уже чрезвычайнымъ путемъ получено въ Берлинѣ извѣстіе, что виновникъ сего покушенія на жизнь Короля схваченъ, и что онъ уже признался въ своемъ злодѣяніи.

Austrya.

Wiedeń, dnia 21 Lipca.

Członkom rodziny Cesarskiey, którzy pojadą do Kalisza, będzie towarzyszył liczny Orszak, złożony z Jenerałów i Sztabs-Oficerów woyska Cesarskiego.

— Listy z Białogrodu donoszą, że Poseł Turecki, *Feryk-Achmed-Pasza*, opuścił już dnia 19go kwarantanę w Semlinie, którą przez dni 10 odbywał. Wkrótce spodziewany jest w Wiedniu, gdzie już nadeszły do niektórych domów bankierskich zawierzytelnienia dla niego.

— J. K. Wysokość *Maxymilian*, Królewic Następca Tronu Bawarskiego, opuścił kąpiele w Parad dnia 8go b. m. po sześciu-tygodniowym pobycie tamże i udał się w dalszą podróż po Węgrzech, w towarzystwie C. K. Szambelana Barona *Orczy*. (*G. C.*)

Dnia 23.

Nareszcie powzięliśmy nieco pewnieysze wiadomości o czasie, w którym się odbędzie kongres w Cieplicach. Rozpocznie się on dnia 20 Sierpnia, i, oprócz trzech Monarchów: Wszech Rossyy, Austryackiego i Pruskiego, przybędą tam i inne ukoronowane głowy. Twierdzą ze wszelką pewnością, iż do narad z Ministrami dopuszczeni będą: Pełnomocnik *Don-Carlosa* i Pełnomocnik Królowey *Krystyny*. (*Dz. P.*)

Dnia 24.

Na naszey giełdzie panuje ciągle zupełna stagnacya, osobliwie co do interessów, dotyczących papierów krajowych. Wczora wydarzył się rzadki przypadek, że na giełdzie, która dopiero o 2giey godzinie zamykaną bywa, pół godziny wprzódy już prawie żywey duszy nie było.— Odjazd Xiążąt *Franciszka*, *Karola* i *Jana* do Kalisza, jest naznaczony na dzień 8my Sierpnia. Arcy-Xiążęta rodziny *Este*, jak się zdaje, z powodu słabości zdrowia, nie udadzą się za dostoynymi swoimi kuzynami. (*G. C.*)

Niemcy.

Frankfort nad Menem, dnia 31 Lipca.

Dzisieysze numera gazet tuteyszych udzielają telegraficzną depeszę o wypadku, 28 Lipca w Paryżu zdarzonym. Brzmienie jest następujące:

„Paryż, 28 Lipca o 2giey z południa.

„Na okropną zbrodnię dzisia rano podczas wielkiego przeglądu zamach zrobiono. Król został nietkniętym, chociaż koń pod nim raniony. Marszałek *Mortier* poległ; wielu oraz Jenerałów, Adjutantów i Gwardyaków Narodowych, zabitych lub ranionych zostało. Zamach dopełnionym został przez użycie machiny piekielney, którą z okna wyrzucono. Ludność cała do Króla się rzuciła, i w nayserdecznieyszych okrzykach aż do gmachu Kancellaryi przeprowadzała. Paryż jest spokoyny, ale niezmiernie rozgniewany." *) (*A. P. S. Z.*)

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn, dnia 21 Lipca.

W piątek Król pod Woolwich będzie na ćwiczeniu woyska 2,000 ludzi, do czego już wielkie robią się przygotowania.

— Bierzmowanie Xiężniczki *Wiktoryi* i razem z nią Xiążęcia Jerzego *Cambridge*, 30 t. m. odbędzie się w obecności NN. KK. Ichmość.

— Gazeta *Morning-Chronicle* naypierwiey doniosła o konferencyi, którą z Królem miał Xiążę *Wellington* w Windsor.

Dnia 24.

Zawczora na pokojach przedstawiany był Królowi Kapitan służby Duńskiey *Tscherning*. Dziś na równinach pod Woolwich, w obecności Królewskiey, odbyły się zapowiedziane ćwiczenia Artylleryi. (*A. P. S. Z.*)

— Według doniesień, odebranych z Lisbony daty 10 b. m., Królowa *Donna-Marya* przychyliła się do przełożeń Gabinetu Angielskiego, we względzie jey powtórnego zamęścia; sądzono powszechnie, że wybór padnie na młodego Xięcia *Maxymiliana Leuchtenberskiego*.

— Wczora odpłynął znowu na statku parowym świeży oddział ochotników do Hiszpanii, liczący 450 ludzi; dowodzi nim Major *Ellis*. Jutro odpłynie drugi oddział, z 350 ludzi złożony.

— Cesarsko-Austryacki Poseł Xiążę *Esterhazy*, odłożył swóy wyjazd na ląd stały, do odroczenia Parlamentu.

— Przez New Orleans donoszą z południowey Ameryki z *San Filipe*, pod datą 13 Maja: „*Santana* został obrany Dyktatorem, a wkrótce zapewne ogłosi się Cesarzem albo Protektorem. W takim razie prowincya

*) Mówią, że dzisia już drogą nadzwyczayną w Berlinie otrzymano wiadomość o poymaniu sprawcy zamachu tego na Króla, i że się już do zbrodni swey zeznał.

Въ такомъ случаѣ провинція Тексасъ присоединилась бы къ Соединеннымъ Штатамъ; Конгресъ дозволилъ сей провинціи учредить банкъ съ капиталомъ 1 милліона долларовъ (долларъ соотвѣтствуетъ 5-ти руб. ассигн.). Иностранцевъ во всемъ краѣ много и число ихъ болѣе и болѣе увеличивается.— Засуха все еще продолжается и должно опасаться, чтобы она не истребила хлѣбъ въ полѣ. (*G. C.*)

Франція.

Парижъ, 19-го Іюля.

Достойно вниманія письмо Корреспондента газеты *Times*, изъ коего явствуетъ, что Король *Вильгельмъ* ничего столь сильно не желаетъ, какъ соединеннаго Министерства, то есть, состоящаго изъ Торисовъ и Виговъ. Г. *Пиль* того мнѣнія, что еще для сего не наступило время. Умѣренные Виги, какъ Г. *Станлей* и пр. тоже согласны съ симъ мнѣніемъ, но извѣстія изъ Германіи, получаемыя Королемъ посредствомъ Королевы, причиняютъ ему неудовольствіе и безпокойство. Съ другой стороны, нынѣшнее Министерство, съ того времени, какъ оно опять приняло кормило правленія, почувствовавъ болѣе силы, никакъ не согласится на условія, если онѣ, хотя нѣсколько будутъ тягостны, хотя оныхъ прежде не отвергало. Министерство Г. *Мельбурна* не опасается лишиться большинства въ Нижнемъ Парламентѣ, озаботится только о томъ, чтобы Верхній Парламентъ не отвергнулъ биля о городскихъ правахъ и о преобразованіи Ирландской Церкви. Для предупрежденія сего, Г. *Мельбурнъ* желалъ бы вразумить Верхній Парламентъ, что въ случаѣ непринятія помянутыхъ проектовъ, Король распуститъ нынѣшній Нижній Парламентъ, и заставивъ учинить новыя выборы, обратится съ воззваніемъ къ народу. Такой поступокъ непремѣнно былъ бы въ пользу Виговъ, и напослѣдокъ Верхній Парламентъ принужденъ бы былъ или принять проекты, или былъ бы усиленъ значительнымъ числомъ новыхъ Перовъ. Сколь ни уважаетъ Король Г. *Мельбурна*; однако жъ и до нынѣ не показываетъ склонности подкрѣпить его въ семъ намѣреніи; любопытно знать, чѣмъ все это кончится.

— Одна газета замѣчаетъ, что Князь *Таллейранъ* разгнѣвалъ Короля, когда, предвидя запутанность Апрѣльскаго процесса, совѣтовалъ объявить прощеніе и разомъ избавиться на всегда доктринерской секты. Вскорѣ послѣ сего между Княземъ и Королемъ началась тайная переписка, когда нужно было посовѣтоваться объ Испанскихъ дѣлахъ. Съ сего времени Князь больше прежняго пользуется уваженіемъ Короля, и всякую недѣлю онъ пишетъ къ нему письма, на которыя постоянно получаетъ отвѣтъ.

— Тотчасъ по полученіи депеши о пораженіи, понесенномъ Генераломъ *Трецелемъ* въ Африкѣ, Маршалъ *Клозель* призванъ былъ въ Министерскій Совѣтъ, чтобы онъ не выѣзжалъ въ свои помѣстья. Въ Марсель послано повелѣніе, дабы немедленно одинъ полкъ перевезенъ былъ въ Оранъ; также приказано свезти на корабли значительное число орудій, для употребленія многочисленной артиллеріи противу Арабовъ, которые большими отрядами сходя съ Атланта, скитаются толпами и на всѣ окрестности наводятъ ужасъ. Маршалъ *Клозель* намѣренъ вообще измѣнить всю систему войны съ Арабами.

20-го Іюля.

Impartial утверждаетъ, что проектъ обрученія Герцога *Леопольда Сицилійскаго* съ дочерью Французскаго Короля, не приведенъ въ исполненіе, по поводу представленія одного Государства, которое, на случай безпотомственной кончины Короля Неаполитанскаго, опасается большаго вліянія Французскаго Двора на дѣла Нижней Италіи, ибо Герцогъ *Леопольдъ* донынѣ есть мнимымъ наслѣдникомъ Сицилійскаго престола.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Мадрита отъ 13-го ч. с. м., Генералъ *Вальдецъ* не умеръ, какъ прежде о семъ ложно было извѣщено. Онъ отправляется въ Валенцію, а Генералъ *Ла-Гера* въ Магонъ. Они оба осуждены на изгнаніе. Когда проѣзжали чрезъ Валладолидъ, они подверглись оскорбленіямъ, а *Вальдецъ* едва спасъ жизнь.

22-го Іюля.

Sentinelle des Pyrenées отъ 16-го ч. сообщаетъ: „Армія Карлистовъ, состоящая изъ 16 баталіоновъ, уже приготовлялась сыпать подъ Пуэнте-де-ла-Рейна шанцы, какъ вдругъ прибытіе Генерала *Кордовы* съ 8,000 корпусомъ, принудило ихъ снять осаду. Колонна Христиносовъ вступила въ Пуэнте-дела-Рейна, и захватила нѣсколькихъ Карлистовъ, занимавшихся насыпями. Одинъ Карлистскій баталіонъ именуемый первымъ Кастильскимъ, состоящій изъ военно-плѣнныхъ, разными временами забранныхъ у Христиносовъ, перешедъ съ Офицерами на

Texas przyłączyłaby się do Stanów Zjednoczonych.— Kongres udzielił tey Prowincyi pozwolenie na założenie banku z kapitałem 1go miliona dolarów (dolar $8\frac{1}{3}$ zł. pol.) — Cudzoziemców widać wiele w całym kraju i coraz ich więcey przybywa. — Susze tak ciągle panują, że trzeba się obawiać, ażeby żniwa nie chybiły." (*G. C.*)

Francya.

Paryż, dnia 19 Lipca.

Godnym uwagi jest list Korrespondenta gazety *Times*, z którego się okazuje, że Król *Wilhelm* niczego mocniey nie pragnie, jak połączonego Ministeryum, to jest złożonego z Torysów i Whigów. P. *Peel* tego jest zdania, że czas jeszcze nie potemu. Whigowie umiarkowani, jak np. Pan *Stanley* i inni, są podobnegoż zdania; ale doniesienia z Niemiec, które przez Królową dochodzą do wiadomości Króla, czynią go nieukontentowanym i niespokoynym. Z drugiey strony, teraznieysze Ministeryum, które od czasu, jak objęło napowrót stér rządu, czuje się silnieyszém, nie jest bynaymniey skłonne do zezwolenia na warunki, chociażby naymniey uciążliwe, a do przyjęcia których, było z początku gotowe. Ministeryum Pana *Melbourne* nie obawia się utracić większości w Izbie Niższey Parlamentu; idzie mu wszakże o to, ażeby Izba Wyższa nie odrzuciła bilu o municypalnościach i o reformie kościoła w Irlandyi. Aby zapobiedz temu, chciałby Pan *Melbourne* zagrozić Izbie Wyższey, iż w razie nieprzyjęcia rzeczonych projektów, Król rozwiąże teraznieyszą Izbę Niższą, i nakazując nowe wybory, odwoła się do ludu. Podobne postąpienie, wypadłoby nieomylnie z korzyścią dla Whigów, a tak musiałaby w końcu Izba Wyższa albo przyjąć projekta, albo zostałaby powiększona znaczną liczbą nowych Parów. Król, jakkolwiek ceni wysoce P. *Melbourne*, nie jest dotąd skłonnym do udzielenia mu na to stosownego umocowania; ciekawą więc jest rzeczą, jak się to wszystko zakończy.

— Jedna z gazet czyni uwagę, że Xiąże *Talleyrand* popadł w niełaskę u Króla, gdy przewidując zawikłania kwietniowego processu, oświadczał się za przebaczeniem i doradzał pozbycia się raz nazawsze doktrynerskiey koteryi. Nie długo potém wszczęła się między Xięciem a Królem, tayna korrespondencya, gdy potrzeba radziła zasięgnąć zdania jego w interessach Hiszpanii. Odtąd posiada Xiąże *Talleyrand* większe niż kiedybądź względy Króla, i co tydzień pisuje do niego listy, na które bardzo regularnie odbiera odpowiedzi.

— Zaraz po odebraniu depeszy o klęsce, którą poniosł *Trezel* w Afryce, wezwano Marszałka *Clauzel* na Radę Ministrów i zobowiązano, ażeby do dóbr swoich nie jechał. Do Marsylii posłano rozkaz, ażeby przewieziono niezwłócznie jeden półk do Oranu; zalecono także wysłać okrętami znaczną ilość armat, dla użycia liczney artylleryi przeciwko massom Arabów, którzy w licznych oddziałach schodząc z Atlasu, snują się rojami i postrach na wszystkie okolice rozsiewają. Marszałek *Clauzel* postanowił zmienić w ogólności cały system dotychczasowego wojowania z Arabami.

Dnia 20.

Impartial zapewnia, że plan zaślubienia Xięcia *Leopolda Sycyliyskiego* z córką Króla Francuzów, nie przyszedł do skutku, z powodu przedstawienia pewnego Mocarstwa, które, na przypadek bezpotomnego zeyścia teraznieyszego Króla Neapolitańskiego, obawia się zbyt wielkiego wpływu Dworu Francuzkiego na sprawy Włoch Niższych, ponieważ Xiąże *Leopold* jest dotąd domniemanym następcą tronu Sycyliyskiego.

— Podług naynowszych wiadomości z Madrytu daty 13 b. m., nie umarł Jenerał *Valdez*, jak o tém mylnie doniesiono. Udaje się on do Walencyi, a Jenerał *La-Hera* do Mahon. Obadwa są na wygnanie skazani. Gdy przejeżdżali przez Valladolid, wystawieni byli na obelgi; *Valdez* zaledwie nie utracił życia.

Dnia 22.

Sentinelle des Pyrenées z dnia 16 powiada: „Armia Karolistów, z 16 batalionów złożona, czyniła już przygotowania, aby sypać szańce pod Puente-de-la-Reyna, gdy tym czasem nadeyście Jenerała *Cordowy* z 8,000 korpusem, zmusiło ich do odstąpienia od oblężenia. Kolumna Krystynistów wkroczyła do Puente-de-la-Reyna, poymawszy kilkunastu Karolistów, zajętych sypaniem bateryy. Jeden batalion Karolistowski, zwany pierwszym batalionem Kastyliyskim, złożony z jeńców wojennych w różnych czasach i mieysach Krystynistom zabranych, przeszedłszy wraz z oficerami

сторону войска Королевы, съ барабаннымъ боемъ вступилъ въ Логроньо. Всѣ Шапельгориссы, попавшіеся во власть Карлистовъ, находятся въ Онатѣ; донынѣ они не хотѣли склониться вступить въ ряды *Донъ-Карлоса*. Укрѣпленіе Бильбао производится поспѣшно, и такъ сей городъ вскорѣ будетъ обезпеченъ отъ всѣхъ Карлистскихъ нападеній."

— О смерти Генерала *Морено*, *Journal de Paris* пишетъ слѣдующее: „Слышно, что *Морено* умерщвленъ собственными солдатами, но сіе извѣстіе требуетъ подтвержденія. *Сарсфильдъ* прибылъ въ Пампелуну, и объявилъ себя Главнокомандующимъ.

23-го Іюля.

Мониторъ напечаталъ телеграфическую депешу, которая извѣщаетъ, что *Д. Карлосъ* 17-го числа отступилъ въ Арбейцу, куда также прибылъ и *Эразо* съ остатками Карлистскаго войска. Между ранеными, въ значительномъ числѣ отправленными въ Ирашъ, упоминаютъ извѣстныхъ *Виллареаль* и *Сегастибельца*. Уронъ Карлистовъ значителенъ; плѣнныхъ увели Христинисты въ Пампелуну, куда 19-го ч. прибыла также большая часть войска Королевы.

— Изъ Кадикса отъ 1-го Іюля увѣдомляютъ, что тамъ взятъ подъ арестъ и отправленъ въ Альгезарасъ извѣстный приверженностію къ *Донъ-Карлосу*, Полковникъ Винцентъ *Матерсъ*. При немъ найдены весьма важныя бумаги, и повелѣніе, дабы старался возмутить Южную Испанію. Карлистско-Мигуэлистская юнта въ Гибралтарѣ, симъ и нѣсколькими заключеніями многихъ особъ въ Южной Испаніи сильно встревожена.

— 7 Унтеръ-Офицеровъ 14-го полка стоящаго въ Турѣ разжаловано за то, что принадлежали къ складкѣ для Апрѣльскихъ преступниковъ.

24-го Іюля.

Король въ пользу училищъ математики и рисованія подарилъ 2,400 фр.

— Г. *Мендисабала* на сей еще недѣлѣ сюда ожидаютъ.

— Опасенія,произшедшія на щетъ Апрѣльскаго процесса, совершенно прекратились.

— *Indicateur de Bordeaux* отъ 21-го ч. с. м. увѣдомляетъ: „15-го ч. *Донъ-Карлосъ*, съ 16 батальонами выступилъ противу Генерала *Кордовы*, и свой авангардъ поставилъ при селеніи Арронинъ, въ двухъ миляхъ къ югу отъ Эстеллы, по лѣвой сторонѣ рѣки Арга. На другой день войско *Кордовы*, заняло другой берегъ рѣки, и все предвѣщало, что въ слѣдующій день начнется сраженіе. И въ самомъ дѣлѣ, 16-го ч. на разсвѣтѣ, Христинисты первые открыли битву. Съ начала Карлисты храбро защищались, но послѣ сраженія, продолжавшагося большую часть дня, должны были отступить. *Кордова* рѣшился преслѣдовать отступающихъ. Говорятъ, уронъ ранеными и убитыми значителенъ. Въ слѣдствіе сего случая, три Карлистскіе батальона, составленные изъ плѣнныхъ, взятыхъ у Христиносовъ перешли въ войско Королевы. Карлисты собрали свои силы въ Амескоасъ."

— Генералъ *Мина*, поправивъ здоровье, оставилъ Монпелье и 15-го ч. с. м. прибылъ въ Тулузу, съ намѣреніемъ возвратиться въ Испанію.

25-го Іюля.

Маршалъ *Клозель*, будто бы согласился съ Правительствомъ въ слѣдующихъ мѣрахъ. Лишь только онъ прибудетъ въ Алжиръ, велитъ войску оставить Бугію, и идти въ Оранъ и Алжиръ. Кромѣ сего посадитъ въ Тулонѣ на корабли отъ 4 до 5 тысячь чел. въ подкрѣпленіе Африканскаго гарнизона. Одна сегодневшная газета увѣряетъ, будто бы Г. *Брольи* увѣдомилъ Испанскаго Посланника, что по поводу произшествій, случившихся въ Африкѣ, уступка иностранныхъ батальоновъ въ Испанскую службу должна замедлиться.

— Герцогиня *Беирская* 17-го ч. с. м. съ тремя Испанскими Инфантами и многочисленною свитою прибыла въ Шамбери. Имъ дано было въ конвой Королевскихъ карабинеровъ.

— *National* пишетъ: „Городскому ополченію, разставленному нынѣ по дорогѣ отъ Нёльи въ Парижъ, повелѣно наблюдать за всѣмъ, чтобы ни слѣдовало сею дорогою, а преимущественно, строжайше смотрѣть за припасами, могущими служить къ адской машинѣ. Въ слѣдствіе сего повелѣнія недавно задержанъ одинъ человѣкъ, везшій бочки; онѣ были осмотрѣны, но ничего не найдено, поелику были пусты. (Сіе доказываетъ, что Полиція имѣла нѣкоторыя свѣдѣнія о покушеніи, извѣщенномъ въ статьѣ изъ Берлина)."

26-го Іюля.

Герцогъ *Орлеанскій* третьяго дня возвратился изъ путешествія.

— Военный Министръ, Маршалъ *Мезонъ*, нѣсколь-

na stronę woyska Królowey, wszedł przy odgłosie bębnów do Logrono. Wszyscy Chapelgorisi, którzy się dostali w ręce Karolistów, są teraz w Onate; dotąd nie dali się nakłonić do weyścia w szeregi *Don Carlosa*. Obwarowanie Bilbao postępuje z pośpiechem, tak, że wkrótce będzie to miasto zabezpieczone przeciwko wszelkiey napaści Karolistów."

— O śmierci Jenerała *Moreno*, tak pisze *Journal de Paris*: „Słychać, że *Moreno* został zabity przez własnych żołnierzy; ale ta wiadomość potrzebuje potwierdzenia. *Sarsfield* przybył do Pampelony, gdzie się ogłosił wodzem naczelnym."

Dnia 23.

Monitor umieścił telegraficzną depeszę, w którey doniesiono, że *Don Carlos* cofnął się dnia 17 do Arbeiza, gdzie przybył także *Eraso* z resztą Karolistowskiego woyska. Między ranionemi, których w znaczney liczbie odesłano do Yrache, wymieniają znanych *Villareal* i *Segastibelza*. Strata Karolistów była znaczna; jeńców odprowadzili Krystyniści do Pampelony, gdzie przybyła także na dniu 19 większa część woyska Królowey.

— Donoszą z Kadyxu pod dniem 1 Lipca, że aresztowano tam znanego z przychylności do *Don Carlosa*, Półkownika *Vincent-Maters*, którego odesłano do Algesiras. Znaleziono przy nim bardzo ważne papiery i rozkaz, aby starał się zaburzyć Południową Hiszpanią. Karolistowsko-Miguelistowska junta w Gibraltarze, jest mocno przerażona tém, i kilku innemi, uwięzieniami różnych osób, w Południowey-Hiszpanii.

— 7miu Oficerów półku 14go, stojącego w Tours, zdegradowano za to, że należeli do składki na więźniów kwietniowych.

Dnia 24.

Król podarował na rzecz szkoły matematyki i rysunków, 2,400 franków.

— Pan *Mendizabal* spodziewany tu w tym jeszcze tygodniu.

— Obawy, jakie miano ze względu na process oskarżonych kwietniowych, znikły już zupełnie.

— *Indicateur de Bordeaux* z dnia 21 b. m. donosi: „Dnia 15 wyruszył *Don Carlos*, na czele 16 batalionów, przeciwko Jenerałowi *Cordova*, i postawił przednie straże swoje przy wiosce Arroniu, o dwie lieu na południe od Estelli, po lewey stronie rzeczki Arga. Woysko *Cordovy* zajęło nazajutrz drugi brzeg rzeki i wszystko zapowiadało, że nazajutrz przyydzie do bitwy. W samey rzeczy, dnia 16 równo ze świtem, uderzyli pierwsi Krystyniści. Z początku stawili Karoliści dzielny odpór, ale po walce, przez część dnia trwającey, byli zmuszeni do odwrótu. *Cordova* był gotowy do nacierania na cofających się. Mówią, że strata w ranionych i zabitych jest znaczna. W skutku takiego wypadku, trzy Karolistowskie bataliony, utworzone z jeńców, Krystynistom dawniey zabranych, przeszły na stronę Królowey. Karoliści skoncentrowali swe siły w Amescoas."

— Jenerał *Mina*, przyszedłszy do zdrowia, opuścił Montpellier i 15 b. m. przybył do Tuluzy, w zamiarze wrócenia do Hiszpanii.

Dnia 25.

Marszałek *Clauzel* miał się już porozumieć z Rządem względem następujących środków. Jak tylko przybędzie do Algieru, każe woyskom opuścić Bugią, przeznaczając je do Oranu i Algieru. Prócz tego siądzie w Tulonie na okręty 4 do 5 tysięcy ludzi na wzmocnienie załogi afrykańskiey. Jedna z dzisieyszych gazet zapewnia, jakoby Pan *Broglie* uwiadomił już Posła Hiszpańskiego, iż z powodu wypadków, zaszłych w Afryce, odstąpienie batalionów cudzoziemskich do służby hiszpańskiey musi póyść w odwłókę.

— Xiężna *Beira* przybyła dnia 17 b. m. do Chambery, w towarzystwie 3 Infantów Hiszpańskich i z licznym orszakiem. Przydany im był do eskorty oddział karabinierów Królewskich.

— *National* powiada: „Milicya mieska, rozstawiona obecnie na drodze od Neuilly do Paryża, dostała polecenie, aby baczyła na wszystko, cokolwiek tą drogą udawać się będzie, i zwracała szczególnieyszą uwagę na przedmioty, któreby do machiny piekielney służyć mogły. Na skutek tego rozkazu, zatrzymano niedawno pewnego człowieka, wiozącego beczki; rewidowano je, ale nic nie znaleziono, bo były próżne. (Jest to dowodem, że Policya miała jakieś skazówki względem zamachu, o którym pod artykułem z Berlina doniesiono.)"

Dnia 26.

Zawczora wrócił Xiąże *Orleański* z podróży swojey.

— Minister woyny, Marszałek *Maison*, jest nieco słaby;

(2)

ко нездоровъ; вчера никого не принималъ и не присутствовалъ въ Кабинетномъ Совѣтѣ. (*G. C.*)

— Сегодня въ полдень объявлена на биржѣ слѣдующая телеграфическая депеша:

„*Байонна, 19-го Іюля.*

„Отъ Генерала *Гариспа* Г. Министру Внутреннихъ дѣлъ: Сраженіе, о которомъ я упоминалъ вчера, происходило 16-го ч., Карлисты были отброшены къ Эстеллѣ и сильно преслѣдованы до наступленія ночи; они оставили свою артиллерію въ Лекумбери. Подробнѣйшихъ донесеній о семъ дѣлѣ еще не получено, но извѣстіе о сраженіи не подлежитъ никакому сомнѣнію. Увѣряютъ, что три Кастильскихъ батальона, составленные изъ плѣнныхъ Христиносовъ, снова перешли къ войску Королевы.“

— Кромѣ сего въ *Монитерѣ* напечатано еще слѣдующее: „Полученныя вчера извѣстія, подтверждаютъ сказанное нами прежде о сраженіи при Пуэнте-де-ла-Рейна. Карлисты весьма опечалены утратою Полковника *Рейны*, который командовалъ ихъ артиллеріею.“

22-го Іюля.

Вчера объявлена на биржѣ слѣдующая телеграфическая депеша, полученная Министромъ Внутреннихъ дѣлъ также отъ Генерала *Гариспа*: „Извѣстія о сраженіи, происходившемъ 16-го Іюля, подтвердились. Войска сражались на обоихъ берегахъ Арги. На лѣвомъ берегу, въ Ларрайѣ и Артагонѣ, Карлисты отброшены къ Ла-Гардѣ; на правомъ берегу они отступили къ Остейсѣ, а Донъ *Карлосъ* къ Эстеллѣ. 17-го числа *Кордова* приказалъ произвести рекогносцировку, но послѣдствія оной еще неизвѣстны. Третій Кастильскій батальонъ передался Христиносамъ.“ (*Спб. В.*)

Испанія.

Мадритъ, 5-го Іюля.

27-го числа прошедшаго мѣсяца городъ Гренада чрезвычайно потерпѣлъ отъ разлитія рѣки Дуро. Нѣсколько грабителей, пользуясь всеобщимъ смятеніемъ, покушались ворваться въ домы и расхитить ихъ; но твердыя мѣры, принятыя Генералъ-Капитаномъ, уничтожили ихъ преступные замыслы. Погибло отъ 10 до 12 чел. и городъ представляетъ теперь плачевное зрѣлище. Купцы понесли величайшіе убытки, и общественныя гульбища, которыя равнялись съ лучшими мѣстами сего рода въ Европѣ, теперь совершенно разрушены. (*Спб. В.*)

Греція.

Изъ Аѳинъ увѣдомляютъ: работы въ Акрополисѣ, начатыя прошлою осенью, по предложенію и по плану Тайнаго Совѣтника *Кленца*, и до нынѣ дѣятельно продолжающіяся, доставляютъ съ каждымъ днемъ значительнѣйшіе результаты. Первѣйшимъ, считаютъ то, что неутомимымъ и къ надлежащей точкѣ направленнымъ раскапываніемъ сія священная скала, кажется навсегда исключена изъ числа негодныхъ, непрочныхъ, и только такихъ крѣпостей, которыя случаемъ и преданіемъ, построены во времена особеннаго рода военнаго искуства! Каждый любитель старины и искуства долженъ сему радоваться, ибо симъ единственно можно только отвратить совершенное разрушеніе сихъ памятниковъ каменногорнаго замка, и объяснить, для чего каждый разсудительный инженеръ давно уже признавалъ безполезность онаго, почитая высоту Мунихіи единственнымъ пунктомъ, способнымъ для Аѳинской крѣпости и арсенала. Въ числѣ памятниковъ, которые въ Акрополисѣ въ новѣйшія времена разрушены осадами и пороховыми взрывами, должно пожалѣть и о храмѣ Ники Аптеросъ (Богини Побѣдъ безъ крыльевъ) изчезнувшемъ во время осады въ 1687 при устроеніи большой батареи, которую Турки, послѣ сего, увеличили. Когда батарею сію, которая отъ ветхости содѣлалась безполезною, начали срывать, то открыли обломки маленькаго Іоническаго Храма, которые, чѣмъ далѣе раскапывали стѣну, тѣмъ больше ихъ показывалось. Вскорѣ послѣ возшествія на престолъ Его Величества Короля *Оттона*, дошли до грунта, на которомъ стоялъ сей памятникъ, а вмѣстѣ съ тѣмъ совершенно увѣрились, что Святыня Богини побѣдъ снова обрѣтена. Сохраненіе нижней части зданія, и множество найденныхъ отломковъ, даетъ возможность востановить въ Акрополисѣ сей памятникъ Греческаго искусства и тѣмъ увеличить число оныхъ. — Эпоха, въ которую сдѣлано сіе открытіе, служитъ счастливымъ предзнаменованіемъ; побѣда и счастіе, безъ крыльевъ непостоянства, да будутъ всегда окружать юный и прелестный тронъ любимаго Монарха! (*A.P.S.Z.*)

wczora nie przyymował nikogo i nie znaydował się na Radzie Gabinetowey. (*G. C.*)

— Dziś w południe przybito na giełdzie następującą telegraficzną depeszę:

„*Bayonna, 19 Lipca.*

„Jenerał *Harispe*, do Ministra spraw wewnętrznych. Spotkanie, o którém wczora namieniłem, miało mieysce dnia 16. Karolistów odparto w stronę Estelli i ścigano do nocy; działa swoje odesłali dla zabezpieczenia do Lecumberry. Nie mamy jeszcze bliższych szczegółów, zdaje się jednak nie ulegać wątpliwości, że bitwa miała mieysce. Mówią, że 3 Kastyliyskie bataliony, utworzone z wziętych w niewolę Krystynistów, przeszły na stronę woyska Królowey.”

— Oprócz tego *Monitor* umieścił co następuje: „Otrzymane dnia wczorayszego doniesienia stwierdzają to, cośmy powiedzieli o walce pod Puente-da-la-Reyna. Karoliści są mocno zasmuceni przez śmierć Półkownika *Reyna*, głównie dowodzącego ich artylleryą”

Dnia 22.

Wczora na giełdzie przybito następnjącą telegraficzną depeszę, przysłaną także od Jenerała *Harispe* do Ministra spraw wewnętrznych: „Potwierdza się o bitwie na dniu 16 stoczoney; walczono po obu brzegach rzeki Arga. Na lewym brzegu pod Larraja i Artajona odparto Karolistów do Lagarda; na prawym cofnęli się do Osteiza, a sam *Don-Carlos* do Estelli. *Cordova* rozpoznawał dnia 17 ich stanowiska. Rezultat jeszcze niewiadomy. Batalion, który przeszedł na stronę Krystynistów, nazywał się trzecim batalionem Kastyliyskim.” (*G.S.P.*)

Hiszpania.

Madryt, dnia 5 Lipca.

Dnia 27 zeszłego miesiąca, miasto Grenada nadzwyczaynie ucierpiało od rozlewu rzeki Duro. Kilku rabusiów, korzystając z powszechnego zamieszania, kusili się wpaśdź do domów i zrabować je, lecz stanowcze środki przedsięwzięte przez Głównego Naczelnika, zniszczyły złe ich zamysły. Zginęło od 10 do 12 osób i miasto opłakany teraz wystawia widok. — Kupcy wielkie ponieśli straty, i powszechnych mieysca zabaw, które się równały z naylepszemi mieyscami tego rodzaju w Europie, teraz zupełnie zostały zniszczone. (*G. S. P.*)

Grecya.

Z Aten donoszą: Roboty w Akropolis, zaczęte przeszłey jesieni, na podanie i podług planu Radcy Taynego *Klenzo*, wykonanie których i teraz czynnie się odbywa, z każdym dniem znaczne przynoszą wypadki. Za naypierwszy to uważają, że niezmordowaném, do należytego celu skierowaném wykonaniem robot, ta święta skała, zdaje się nazawsze bydź wyłączoną z liczby nikczemnych, nietrwałych i takich tylko twierdz, które ze zdarzeniem i podaniem, wzniesione były w czasach szczególnego rodzaju sztuki wojowania. Każdy miłośnik starożytności i kunsztów cieszyć się z tego powinien: przez to bowiem jedynie można zapobiedz zupełnemu zniszczeniu tych pomników Kamiennego Górnego zamku, i objaśnić dla czego każdy rozsądny Inżynier, dawno już uznał jego bezużyteczność, wyniosłość Munichii uważając za jedynie przydatny punkt dla Ateńskiey twierdzy i arsenału. W liczbie pamiętników, w nowszych czasach zniszczonych w Akropolis przez oblężenia i prochowe explozye, należy ubolewać i nad Swiątynią Niki Apteros (Bogini zwycięztw bez skrzydeł), która znikła w czasie oblężenia w roku 1687 i z przyczyny wzniesienia wielkiey bateryi, którą potém Turcy rozszerzyli. Gdy tę bateryą, która przez dawność stała się nieużyteczną, zaczęto rozkopywać, odkryto ułamki małey Jońskiey świątyni, którey, im daley mur rozkopywano, tém więcey ich ukazywało się. Wkrótce po wstąpieniu na tron Króla *Ottona*, doszli do fundamentu, na którym stał ten pomnik, a razem z tém zupełnie się zapewnili, że świątynia Bogini zwycięztw znowu odkryta. Zachowanie się niższey części budowli i wielość znalezionych ułomków, czynią możność odnowienia w Akropolis tego pomnika Greckiey sztuki, i przez to powiększenia ich liczby. Epoka, w którey to zrobiono, służy szczęśliwą przepowiednią; zwycięztwo i szczęście, bez skrzydeł niestałości, niech zawsze otaczają młody i wspaniały tron kochanego Monarchy. (*A P.S.Z.*)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Августа 2 д. 1835 г.—Цензоръ Надвор. Совѣт. *Иванъ Вашкевичъ.*